

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Наукова бібліотека

Професор
Марія Яківна Плющ

Біобібліографічний покажчик

Київ – 2006

УДК 811.161.2:378.124

ББК 81.2УКРГ:74.58

П79 Професор Марія Яківна Плющ: Біобібліографічний показчик /Упоряд. Н.І.Тарасова; Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова. Наукова бібліотека. - К.: НПУ, 2005. - 30 с.; порт. - Серія «Вчені НПУ імені М.П.Драгоманова».

Біобібліографічний показчик серії „Вчені НПУ імені М.П.Драгоманова” присвячений 80-річчю від дня народження і 60-річчю науково-педагогічної діяльності заслуженого працівника народної освіти України, доктора філологічних наук, професора кафедри української мови Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова, відомого в Україні вченого в галузі мовознавства, педагога і методиста Марії Яківни Плющ.

Показчик містить: Нарис життя і науково-педагогічної творчості, Основні дати життя і діяльності, хронологічний Показчик друкованих праць, інформацію про Наукову школу вченого, Літературу про професора М.Я.Плющ, іменний показчик.

Упорядник Н.І.Тарасова

Відповідальна за випуск Е.В.Татарчук, засл. працівник культури
України

Комп'ютерне редагування О.В.Пекур

С Національний педагогічний університет ім. М.П.Драгоманова, 2006.

**Заслужений працівник народної освіти України, доктор
філологічних наук, професор Національного педагогічного
університету імені М.П. Драгоманова Марія Яківна Плющ**

МАРІЯ ЯКІВНА ПЛЮЩ

НАРИС ЖИТТЯ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Марія Яківна Плющ народилася 7 січня 1926 року в с. Храпачі Білоцерківського району Київської області в селянській сім'ї.

Батьки – Уляна Юхимівна та Яків Іванович – своє подружнє життя розпочали в роки колективізації, коли пропагувався не тільки колективний спосіб господарювання, а й велася активна культурно-просвітницька робота, зокрема організовувалися лікнепи з метою ліквідації неписьменності селян, художня самодіяльність, хор і вистави тощо. У лікнепі Уляна Юхимівна навчилася читати й писати, а “хоровий” спів пізніше запровадила і в своїй сім'ї, де всі четверо дітей разом із матір'ю, усівшись на печі, протопленій соломою, виводили “альтом”, “сопрано”, “баском” “Я бачив, як вітер берізку зломив...”, “Карії очі, чорнії брови...”, “Ой у лузі, та ще й при дорозі...”. Особливо, коли були вже школярами, бідували, до холодів ходили босими до школи, а взимку – у пошитих матір'ю валянках із галошами. Колгоспникам до війни майже нічого не платили на трудовні, а батько так захопився драмгуртком, що артистична робота стала для нього і самоціллю, і необхідністю. Залишав сім'ю, переїздив з одного місця на інше, працюючи режисером, директором будинків культури, маючи лише чотирикласну освіту та вроджений талант. Проте діти згадують його добрим словом, бо в голодні 1932-33 рр. забрав сім'ю до себе в Алчевськ і врятував від смерті. Багато для виховання дітей важило й те, що мали змогу десятки разів перечитувати п'єси І.Карпенка-Карого, М.Островського та інших драматургів та дивитися вистави, поставлені батьком у 1932-37 рр. на Луганщині.

У 1933 році Марія Яківна разом із старшою сестрою пішли в 1-й клас зразкової школи. Першокласниці не давалося відразу читання, все переказувала напам'ять. Тоді, лише один раз у житті, мати посварила за погану науку. Надалі були тільки заслужені похвали. Початкова школа в Алчевську була справді зразкова (так зазначалося на будинку школи), бо давала прекрасні знання. У цьому переконалася Марія Яківна уже в 5-ому класі Храпачівської семирічної школи, коли в 1937 році сім'я повернулася в рідне село. Особливо любила уроки української мови, української і російської літератури та історії. Учитель Анатолій Григорович Бутківський так проводив уроки з мови і літератури, що викликав бажання і собі стати учителем. Хоча книг у шкільній бібліотеці було мало, перечитувалися по кілька разів ті, що були. Так, Б.Грінченка “Під тихими вербами” після того, як прочитала й мати, розповідали іншим матерям. “Кобзар” Т.Шевченка читали, вчили напам'ять, співали на його слова пісні. Усі четверо – три

сестри і брат – училися дуже добре, і всі стали педагогами: старша сестра – учителем історії в селі, молодша – професором на кафедрі української мови в Кам'янець-Подільському педагогічному інституті, брат – учителем української мови та музики й співу.

Закінчила семирічну Храпачівську школу у 1940 році, вступила до Білоцерківської педшколи, але війна 1941-1945 рр. перервала навчання і мирне життя. Матері з чотирма дітьми невідомо якими зусиллями доводилося зберігати сім'ю від холоду, уночі йти до скирти соломи, щоб протопити в хаті. Усі разом пололи й копали ділянку буряків, косили й в'язали уже “нічийне” жито. А скільки натерпілися, ховаючись, щоб не забрали до Німеччини! Працювали в торфартілі, бо з тієї важкої роботи не забирали.

Село Храпачі було звільнене від німецьких фашистів 4 січня 1944 року – і вже через кілька днів продовжилося навчання в педшколі. Це були щасливі роки, хоч і важкі. Проте повоєнні труднощі усі сприймали з оптимізмом. Запамяталися викладачі української мови і літератури та математик – майстри-педагоги, вимогливі і людяні. Взагалі в педшколі панував дух творчості і завзяття. Саме там формувалися початки лінгвістичного мислення Марії Яківни, бо по закінченню у 1946 році педшколи вона вирішила продовжити навчання на мовно-літературному факультеті Київського державного педагогічного інституту імені М.Горького. Тоді це право надавалося лише 2% випускників-відмінників. Хоч директор не відпускав, Міністерство освіти дозволило продовжити навчання у вищій школі. Так 1 вересня 1946 року Марія Яківна (тоді ще за дівочим прізвищем Яценко) стала студенткою. Це був рік, коли ще багато вікон педагогічного інституту на Бульварі Шевченка 22/24 (а з вулиці Пирогова був вхід до індустріального) були забиті фанерою, не було паперу, щоб писати конспекти, використовували синій, грубий – для обгортки, писали ручками з пером рондо, а клякси не було чим промочити. Багато студентів сідали за парти прямо після звільнення з армії у шинелі або німецькому френчі, як Павло Глазовий, Олексій Євтушенко – її однокурсники, а в гуртожитках в одній кімнаті селили по 12-15 студентів. Але у всіх було велике бажання навчатися! А які викладачі навчали! Досить назвати професорів, авторів перших повоєнних підручників П.К.Волинського, А.П.Медушевського, Д.Ф.Жилка, М.А.Жовтобрюха, Ю.С.Кобилецького, доцентів Б.М.Кулика, Н.Й.Жук, М.К.Бойчука, А.Г.Деркача, В.Д.Войтушенко та багато інших.

Особливий вплив на формування Марії Яківни як педагога і мовознавця мали викладачі української мови і літератури. Їх лекції, наукові праці спрямовували на поглиблене осмислення наукових поглядів, ідей і течій. Вона брала найактивнішу участь як у гуртку української мови, так і в гуртку української літератури. Її активність і прагнення до науки були помічені і відзначені: протягом трьох років вона була Горьківським

стипендіатом, а по закінченню інституту рекомендована до аспірантури при обох фахових кафедрах. Марія Яківна Плющ обрала аспірантуру при кафедрі української мови, де навчалася протягом 1950-1953 рр. У ті роки після критики маризму в мовознавстві активно впроваджувалися дослідження з проблем словотвору. Тож актуальну тему було запропоновано і Марії Яківні: “Способи словотворення в сучасній українській мові”.

Рік закінчення аспірантури (1953-й) – знаменний у її житті: їй надано роботу асистентом кафедри рідного інституту – тепер Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова - і запропонував їй руку і серце студент-випускник історичного факультету Плющ Микола Романович (нині доктор історичних наук).

Наукові інтереси ще з студентських років більшою мірою були пов’язані з мовознавством. Перші спроби наукової роботи М.Я.Плющ було зроблено ще в студентські роки, коли під керівництвом працівника Інституту мовознавства В.М.Брахнова проходила діалектологічну практику в м.Борисполі на Київщині, результати якої знайшли відображення в статті у співавторстві з П.П.Хропком.

Під час навчання в аспірантурі працювала над кандидатською дисертацією під керівництвом А.П.Медушевського, яку захистила в 1957 році. До захисту було опубліковано дві статті у “Наукових записках КДПУ” (1956, Т. 20, С. 3 –19; Т.24, 1957, С. 29 – 68) і навчальний посібник.

Над проблемами словотвору продовжувала працювати і впродовж наступних десятиліть, опублікувала численні тези наукових доповідей на республіканських наукових конференціях, статті у 12-томному Енциклопедичному словнику (УРЕ). За матеріалами кандидатської дисертації підготовлено навчальний посібник для вчителів “Словотворення та вивчення його в школі”, який вийшов двома виданнями (К.: Рад. школа, 1969 і 1985). У подальші роки наукові інтереси М.Я.Плющ зосереджені на дослідженні проблем граматики сучасної української мови – морфеміки, семантики і функцій категорії відмінка іменника, категорії числа іменника і займенника, категорії особи в змісті іменника, займенника та дієслова, категорії стану дієслова, - на проблемі відокремлених другорядних членів речення та ін.

З середини 60-х рр. М.Я.Плющ опрацьовує тему “Орудний відмінок в українській мові”, опублікувала низку статей у наукових журналах, тези наукових доповідей, виголошених на Республіканських конференціях, та монографію “Відмінок у семантико-синтаксичній структурі речення” (К.: КДПУ, 1978). Докладне опрацювання окремого відмінка переросло в тему докторської дисертації, у якій досліджено семантику усіх семи відмінків сучасної української мови з погляду їх функціонування в словосполученні, простому реченні та ускладненому звертанням, дієприкметниковим зворотом з другоряднопрєдикативним значенням.

Матеріали дисертації знайшли також відображення в монографії “Категорії суб’єкта і об’єкта в структурі простого речення” (К.: Вища школа,

1986. – 175 с.). Монографічні праці, особливо друга – “Категорії суб’єкта і об’єкта в структурі простого речення”, не втратили своєї актуальності і в наші дні. Науковий пошук М.Я.Плющ поглиблюється і розгортається у кінці ХХ – на початку ХХІ століття. Дослідниця ще раз і ще раз звертається до кличного відмінка – найбільш суперечливого з усіх відмінків української мови. За останні роки опублікувала низку статей у наукових збірниках Вінницького, Київського, Кіровоградського, Уманського, Чернівецького університетів, присвячених категоріям числа іменних частин мови та категоріям особи і стану дієслова. Наукові ідеї й напрацювання М.Я.Плющ підсумовані в опублікованій у видавництві “Вища школа” праці “Граматика української мови. Морфеміка. Словотвір. Морфологія” (2005 р.) та навчальному посібнику “Граматика української мови в таблицях” (2004 р.).

Мовознавчі студії М.Я.Плющ охоплюють також проблеми лінгвістичного аналізу художнього тексту. У співавторстві з доктором філологічних наук, професором І.І.Коваликом та Л.І.Мацько було створено навчальний посібник для філологічних факультетів “Методика лінгвістичного аналізу тексту” (К.: Вища школа, 1984); різні аспекти лінгвістичного аналізу тексту стали об’єктом дослідження М.Я.Плющ у її теоретичних і методичних статтях, тезах наукових доповідей на Всеукраїнських конференціях, знайшли стисле коментування в енциклопедичному словнику “Українська мова” (К., 2000).

Особливе місце в творчому доробкові М.Я.Плющ посідає підготовка підручників та навчальних посібників для вищої школи, коледжів, ліцеїв та загальноосвітньої школи. Вона є відповідальним редактором і автором основних розділів підручника “Сучасна українська літературна мова”, створеного колективом кафедри української мови (за винятком двох розділів, опрацьованих викладачами інших навчальних закладів України – Н.Я.Грипас і В.В.Лободи). М.Я.Плющ є також співавтором підручника для філологічних факультетів університетів “Сучасна українська літературна мова” / За ред. А.П.Грищенка. Їй належать розділи “Морфемна будова слова”, “Словотвір”, “Займенник”.

До комплексу теоретичного і методичного забезпечення основного для філологічних факультетів курсу мови входить також навчальний посібник “Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ”, створений колективом кафедри, який очолила М.Я.Плющ (К.: Вища школа, 1995 і 2002).

Співпрацю з викладачами кафедри – академіком А.П.Грищенком, академіком Л.І.Мацько, професором Г.О.Козачук, доцентами Леутою О.І., Гальоною Н.П. – доповнює спільна робота над підручниками і навчальними посібниками з професором Кам’янець-Подільського університету Н.Я.Грипас, у співавторстві з якою створено цілу низку навчальних посібників. Творчі зв’язки єднали і єднують М.Я.Плющ із науковими співробітниками Інституту української мови НАН України: М.А.Жовтобрюхом (колишнім деканом мовно-літературного факультету),

І.Р.Вихованцем, К.Г.Городенською, С.Я.Єрмоленко, В.В.Німчуком, з викладачами-мовознавцями Н.Л.Іваницькою (Вінницький педагогічний університет), А.Мойсієнком (КНУ імені Т.Г.Шевченка), В.В.Грещуком (Прикарпатський університет), М.В.Мірченком (Луцький університет), М.І.Степаненком (Полтавський університет), К.Ф.Шульжуком (Рівненський університет) та багатьма іншими.

М.Я.Плющ, починаючи з 1965 року, коли вона вперше взяла участь у науковій Республіканській конференції у Чернівецькому державному університеті, постійно виявляла активність, спрямовуючи свій науковий пошук у русло нових ідей, виступала з доповідями у багатьох містах України, у Мінську, Лейпцигу, брала участь в обговоренні дискусійних проблем. Тези доповідей засвідчують широкий діапазон її мовознавчих інтересів, прилучення до найбільш актуальних проблем українського мовознавства.

Своїми ідеями і творчими здобутками М.Я.Плющ щедро ділиться з магістрами, аспірантами, докторантами, молодими викладачами. Під її керівництвом підготовлено 19 кандидатських і одна докторська дисертація, ще чотири аспіранти успішно завершують роботу над кандидатськими дисертаціями. З усіма своїми дисертантами М.Я.Плющ підтримує тісні контакти, ділиться з ними новими ідеями, залучає до роботи над підручниками з української мови тощо.

Як методист М.Я.Плющ заявила про себе в підготовці навчально-методичних посібників для вчителів української мови і літератури. Це: - „Словотворення та вивчення його в школі”, що вийшов двома виданнями; „Вивчення морфології в 5 – 7 класах”; „Українська мова. Дидактичні матеріали з морфології”; „Українська мова. Довідник” та ін. Обійнявши посаду завідувача кафедри методики української мови і літератури (1987-1991 рр.), М.Я.Плющ за власним бажанням протягом двох років вела уроки у 125 школі М.Києва в 10-ому, а потім 11-ому класах із поглибленим вивченням української мови. У цей же період працювала над проблемами методики мови і керувала 4 аспірантами і докторантом (Г.Онкович); організовувала міжвузівські наукові конференції тощо.

На основі власного педагогічного досвіду Марія Яківна разом із тоді ще аспірантом С.О.Караманом опрацьовує методику викладання української мови в школі з поглибленим її вивченням. У видавництві “Освіта” вийшли друком підручники для коледжів, ліцеїв, шкіл з поглибленим вивченням української мови (автори М.Я.Плющ, С.О.Караман, В.І.Тихоша та О.В.Караман – також колишня аспірантка М.Я.Плющ): “Рідна мова” для 8 класу (де М.Я.Плющ є відповідальним редактором), “Рідна мова” для 9 класу та для 10 класу. Серія цих підручників дістала позитивні відгуки, відповідно збільшується тираж наступних видань, охоплюється ширше коло освітян в Україні.

У творчій біографії професора М.Я. Плющ були відрядження у вищі навчальні заклади за кордон: у 1973 році протягом двох місяців читала лекції

з української мови на педагогічному факультеті Кошицького університету в Пряшеві; мала відрядження до цього ж університету з метою читання спецкурсу у 1985 і 1996 рр.; у 1989 році виїжджала до Лейпцигської вищої школи (НДР) з метою обміну досвідом викладання мови і літератури.

Навчальну і наукову роботу М.Я.Плющ успішно поєднує з громадською. Вона є членом експертної комісії МНО України. Протягом багатьох років була вченим секретарем спеціалізованих вчених рад з захисту докторських дисертацій з педагогіки, психології і методик викладання української мови і літератури та кандидатських дисертацій зі спеціальностей „Українська мова”, „Українська література”, „Російська мова”. З 2004 р. – голова спеціалізованої вченої ради з захисту кандидатських дисертацій зі спеціальностей української і російської лінгвістики.

Упродовж багатьох років М.Я. Плющ обиралася Головою жіночої ради університету, виконувала обов'язки вченого секретаря ради університету, куратора академічних груп; брала активну участь як голова секції української мови у проведенні Всеукраїнських студентських олімпіад з української мови і літератури та у Всеукраїнському третьому турі змагань учнів Малої академії наук.

Праця М.Я. Плющ відзначена урядовими нагородами колишнього Союзу РСР та України: присуджено звання “Заслужений працівник народної освіти України” (1995), нагороджено медаллю “За трудову доблесть” (1970), медаллю імені А.С. Макаренка (1990), відзначена знаками “Відмінник народної освіти УРСР” (1971), “Отличник просвещения СССР”(1982) та багатьма Грамотами і Подяками університету, Міністерства освіти і науки України. У галузі лінгвістичної науки праця М.Я. Плющ відзначена “Медаллю честі”, яка присуджена Міжнародним Бібліографічним центром (Кембридж) у номінації “Жінка світу в галузі наук 2000 – 2001 р.”. У 2002 році була нагороджена за підручник „Сучасна українська літературна мова” у співавторстві з А.П.Грищенком і Л.І.Мацько дипломом II ступеня в номінації „За кращий підручник, навчальний посібник”. У 2005 р. нагороджена медаллю “За наукові досягнення” Міністерства освіти і науки України.

Різнобічні наукові інтереси та улюблену викладацьку роботу Марії Плющ доповнюють її захоплення спортом: в аспірантські роки навчилася грати у волейбол, не полишала відвідувати спортивний зал і пізніше – у групі “здоров'я”. А шахи й досі для сім'ї Плющів є найкращим активним відпочинком, тому завжди знайдеться для шахів часина.

Марія Яківна знаходить також можливість переглянути на екрані телевізора (а в молодості і на стадіоні) футбольні баталії як уболівальник “Динамо” та збірної України, “Мілану” чи англійської прем'єрліги, де грають спортсмени з України.

У житті, за її словами, найважливіше – не втрачати темпу і робити добро, тоді воно повернеться тобі сторицею.

Оцінюючи наукову і педагогічну діяльність М.Я.Плющ, можна сказати, що в її особі поєдналися дві найважливіші сутності – висока професійна майстерність викладача і глибока наукова ерудиція мовознавця-дослідника.

Професор Національного педагогічного
університету імені М.П.Драгоманова
Г.О.Козачук

Основні дати життя та діяльності професора Марії Яківни Плющ

Плющ Марія Яківна народилася 7 січня 1926 року в селі Храпачі Білоцерківського району Київської області в родині Якова Івановича та Уляни Юхимівни Яценків

1933-1937 рр. – навчалася в Алчевській 1-й зразковій школі Ворошиловоградської (тепер Луганської) області.

1938-1940 рр. – навчалася в Храпачівській семирічній школі.

1940-1941 рр. – навчалася на першому курсі Білоцерківської педшколи Київської області.

1941-січень 1944 рр. – перебувала на окупованій німецькими фашистами території у селі Храпачі, виконувала різні сільськогосподарські роботи, працювала в торфартілі.

Січень 1944 р. – липень 1946 р. – навчалася у Білоцерківській педшколі.

1946 р. –1950 р. – навчалася в Київському державному педагогічному інституті О.М.Горького на мовно-літературному факультеті. Подальша трудова діяльність пов'язана з Київським державним педагогічним інститутом імені О.М.Горького (тепер Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова).

1950 – 1953 рр. – аспірант кафедри української мови.

1953 р. – вийшла заміж за Плюща Миколу Романовича, який довгі роки працював науковим співробітником Інституту історії Академії наук України УРСР, а з виходом на пенсію працює професором кафедри історії України Київського міського педагогічного університету імені Б.Грінченка.

1955 р. – народився син Юрій. Після закінчення Київського державного педагогічного інституту імені О.М.Горького (природничо-географічний

факультет) працює в Київському міському будинку молоді та юнацтва, заслужений тренер з ГО.

1957 р. – захистила кандидатську дисертацію на тему “Способи словотворення в сучасній українській мові”.

1953-1959 рр. – асистент кафедри української мови.

1959-1961 рр. – старший викладач кафедри української мови.

1961-1987 рр. – доцент кафедри української мови.

1967-1968 – заступник декана філологічного факультету.

1970 р. – нагороджена медаллю “За трудову доблесть”.

1971р. – нагороджена знаком “Відмінник народної освіти” (Міністерство освіти УРСР).

1982 р. – нагороджена знаком “Отличник просвещения СССР”.

1983 р. – захистила докторську дисертацію на тему “Категорія відмінка в семантико-синтаксичній структурі речення” і в 1984 році отримала диплом.

1986 р. – професор кафедри української мови.

1987-1991 рр. – завідувач кафедри методики мови і літератури.

1990 р. – нагороджена медаллю імені А.С.Макаренка.

1992 р. – по цей час – професор кафедри української мови.

1995 р. – присвоєно почесне звання “Заслужений працівник народної освіти України”.

1995 р. – нагороджена медалями „50 лет Победы в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг.”(Росія), „50 років визволення України”.

1997 р. – нагороджена Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України за плідну роботу з обдарованою студентською молоддю та за значний внесок у підготовку і проведення Всеукраїнської студентської олімпіади.

1999 р. – нагороджена медаллю „Захиснику Вітчизни”.

2001р. – нагороджена “Медаллю честі” Міжнародного Бібліографічного центру (Кембридж) у номінації “Жінка світу в галузі філологічних наук 2000-2001 рр.”.

2002 р. - нагороджена за підручник „Сучасна українська літературна мова” у співавторстві з А.П.Грищенком і Л.І.Мацько дипломом II ступеня в номінації „За кращий підручник, навчальний посібник”.

2005 р. -нагороджена медаллю “За наукові досягнення” (Міністерство освіти і науки України).

- відзначена Подякою Міністерства освіти і науки України за вагомий внесок у становлення та розвиток Малої академії наук.

- нагороджена медаллю „60 лет Победы в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг.”

Друковані праці професора М.Я.Плющ

МОНОГРАФІЇ

1. Синтаксис словосполучення і простого речення (синтаксичні категорії і зв'язки): Кол. монографія М.А.Жовтобрюх (відп. ред.), І.Р.Вихованець, А.П.Грищенко, С.Я.Єрмоленко,...М.Я.Плющ та ін. – К.: Наук. думка, 1975. - 222 с
2. Відмінок у семантико-синтаксичній структурі речення /Відп. ред. В.І.Кононенко. – К.: КДПІ, 1978. – 108 с.
3. Іван Франко і питання мовознавства /М.А.Жовтобрюх, І.Г.Галенко, М.Я.Плющ та ін. – Львів: Вища школа, 1983 - 87 с.
4. Категорії суб'єкта і об'єкта в структурі простого речення. – К.: Вища школа, 1986. – 175 с.
5. Творчість Івана Котляревського в контексті сучасної філології: Колективна монографія /Редкол.: А.А.Бурячок (відп. ред.), П.П.Хропко, Ю.О.Станішевський. – К.: Наук. думка, 1990.- 208 с.

Підручники

6. Сучасна українська літературна мова: Підручник для студ. рос. відділів філ. фак. ін-тів /А.П.Медушевський, В.В.Лобода, Л.М.Марченко, М.Я.Плющ; Упоряд. А.П.Медушевський. – К.: Вища школа, 1975. – 397 с.
7. Сучасна українська літературна мова / Підручник для студ. філол. спец вузів /А.П.Грищенко, Л.І.Мацько, М.Я.Плющ, Н.І.Тоцька, І.М.Уздиган; За ред. А.П. Грищенка. – К.: Вища школа, 1993. - 439 с.
8. Сучасна українська літературна мова: Підручник для студ., які вивч. дисципліну „Сучасна укр. літ. мова” /М.Я.Плющ, С.П.Бевзенко, Н.Я.Грипас, Г.О.Козачук, С.І.Леута, В.В.Лобода.; За ред. М.Я. Плющ – К.: Вища школа, 1994.- 424 с.
9. Українська мова. Фонетика. Орфографія. Морфологія /М.Я.Плющ, Н.Я.Грипас, Н.Я.Потелло. – К.: МАУП, 1995. – 122 с.
10. Українська мова. Фонетика. Орфографія. Морфологія /М.Я.Плющ, Н.Я.Грипас, Н.Я.Потелло. – К.: МАУП, 1996. – 122 с.
11. Українська мова. Фонетика. Орфографія. Морфологія /М.Я.Плющ, Н.Я.Грипас, Н.Я.Потелло. – К.: МАУП, 1997. – 122 с.
12. Сучасна українська літературна мова: Підручник для студ. філол. спец. вузів /А.П.Грищенко, Л.І.Мацько, М.Я.Плющ, Н.І.Тоцька, І.М.Уздиган; За ред. А.П. Грищенка. - 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Вища школа, 1997. - 439 с.

13. Сучасна українська літературна мова: Підручник для студ. філол. спец. /М.Я.Плющ, С.П.Бевзенко, Н.Я.Грипас та ін.; За ред. М.Я. Плющ. – К.: Вища школа, 2000.- 430 с.
14. Сучасна українська літературна мова. Підручник для студ. філол. фак. /М.Я.Плющ, С.П.Бевзенко, Н.Я.Грипас та ін.; За ред. М.Я. Плющ.-Вид. 2-е. – К.: Вища школа, 2001. – 430 с.
15. Сучасна українська літературна мова /А.П.Грищенко, Л.І.Мацько, М.Я.Плющ, Н.І.Тоцька, І.М.Уздиган; За ред. А.П. Грищенка. -Вид. 3-є, доповнене. – К.: Вища школа, 2002. – 439 с.
16. Сучасна українська літературна мова /М.Я.Плющ, С.П.Бевзенко, Н.Я.Грипас та ін.; За ред. М.Я. Плющ.- Вид. 3-є. – К.: Вища школа, 2003. – 430 с.
17. Рідна мова: Підручник для 9 класу гімназій, ліцеїв та шкіл з поглибленим вивченням української мови /М.Я.Плющ, В.І.Тихоша, С.О.Караман, О.В.Караман. – К.: Освіта, 2002. – 287 с.
18. Рідна мова: Підручник для 10 класу гімназій, ліцеїв та шкіл з поглибленим вивченням української мови В.І.Тихоша, М.Я.Плющ, С.О.Караман. – К.: Освіта, 2004. – 351 с.
19. Сучасна українська літературна мова: Підручник для студ. філол. спец. /М.Я.Плющ, С.П.Бевзенко, Н.Я.Грипас та ін.; За ред. М.Я. Плющ.-4-е вид. – К.: Вища школа, 2004.- 430 с.
20. Сучасна українська літературна мова / М.Я.Плющ, С.П.Бевзенко, Н.Я.Грипас та ін.; За ред. М.Я.Плющ.- 5-е вид. – К.: Вища школа, 2005. – 439 с.
21. Граматика української мови. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. – К.: Вища школа, 2005. – 286 с.

Дисертації

22. Способы словообразования в современном украинском языке: Автореф. дис. ... канд. филол. наук.- К.: КГПИ им. А.М.Горького, 1957.- 9 с.
- 23.: Способы словообразования в современном украинском языке: Дис. ... канд. филол. наук – К.: КГПИ им. А.М.Горького, 1956. – 272 с.
24. Категория падежа в семантико-синтаксической структуре предложения: Автореф. дис. ... докт. филол. наук. Спец. 10.02.02. – К.: Ин-т языкознания им. А.А.Потебни АН УССР, 1983. – 48 с.
25. Категория падежа в семантико-синтаксической структуре предложения: Дис. ... докт. филол. наук. Спец. 10.02.02 . – К.: .: Ин-т языкознания им. А.А.Потебни АН УССР, 1983. – 412 с.

Навчальні посібники, програми

- 26.Методичні вказівки про викладання і самостійне вивчення навчальних дисциплін студентів педагогічного інституту по спеціальності „Українська мова і література.”/ М.С.Сугоняко,...М.Я.Плющ та ін.- К.: КДПІ, 1958.- 40 с.
- 27.Контрольно-тренувальні завдання з сучасної української літературної мови. Синтаксис: Для студ.-заоч. мовно-літ. фак-тів пед. інститутів. – К.: МО УРСР, 1961. – 56 с.
- 28.Контрольно-тренувальні завдання з сучасної української літературної мови. Фонетика, орфоепія, графіка, орфографія: Для студ.-заоч. мовно-літ. фак-тів пед. інститутів. – К.: МО УРСР, 1961. – 103 с.
- 29.Сучасна українська літературна мова. Випуск І: Програма і робочий план курсу: Для студ. загальнонаукових факультетів вищих навч. закладів. – К.: Рад. школа, 1962. – 34 с.
- 30.Сучасна українська літературна мова. Випуск 2: Методичні вказівки і завдання до курсу для студентів загальнонаукових факультетів вищих навчальних закладів. – К.: Рад. школа, 1962. – 57 с.
- 31.Сучасна українська літературна мова. Морфологія: Контрольно-тренувальні вправи для філол. фак. пед. інститутів. – К.: Вища школа, 1963. – 77 с.
- 32.Сучасна українська літературна мова. Випуск 3: Збірник контрольно-тренувальних вправ. Лексика, фонетика, морфологія: Для студ. загальнонаукових фак-тів вищих навч. закладів. – К.: Рад. школа, 1964. – 94 с.
33. Сучасна українська літературна мова: Збірник контрольно-тренувальних вправ з морфології і синтаксису для студ.-заоч. факультету мови і літератури пед. інститутів.- К.: Рад. школа, 1965. – 87 с.
- 34.Українська мова:Програмований посібник для 5-8 класів загальноосвітніх шкіл (експериментальний) / О.П.Блик, М.Я.Плющ. – К.: КДПІ, 1965.-45 с.
- 35.Українська мова: Програмований посібник для 5-8 класів загальноосвітньої школи / О.П.Блик, М.Я.Плющ.- К., 1965. – 45 с.
- 36.Сучасна українська літературна мова: Програма для пед. ін-тів спец.”Укр. мова і літ” /П.С.Дудик, М.Я.Плющ.- К.: Рад. школа,1968. - 39 с.
- 37.Словотворення та вивчення його в школі. – К.: Рад. школа, 1969. -132 с.
- 38.Українська мова: Програма для педінститутів, спец. “Українська мова і література” /П.С.Дудик, М.Я.Плющ. – К.: Вища школа, 1969. – 42 с.
- 39.Сучасна українська літературна мова: Програма для педінститутів, спец. “Рос. мова і літ.” /А.П.Медушевський, М.Я.Плющ.– К.: Вища школа, 1970. – 23 с.
- 40.Сучасна українська літературна мова. Тематика контрольних робіт, спец. “Укр. мова і літ.” /Н.Я.Грипас, М.Я.Плющ. – К.: Вища школа, 1970. – 55 с.

41. Українська мова: Програма для педінститутів, спец. “Рос. мова і літ.”/А.П.Медушевський, М.Я.Плющ. – К.: Вища школа, 1971. – 23 с.
42. Українська мова: Програма для педінститутів, спец. “Укр. мова і літ.” /П.С.Дудик, М.Я.Плющ. – К.: Вища школа, 1972. – 43 с.
43. Сучасна українська літературна мова. Морфологія: Контрольно-тренувальні вправи для студ.-заоч. філ. фак. педінститутів. – К.:Вища школа, 1976.- 76 с.
44. Лінгвістичний аналіз тексту: Програма для філ. фак. педінститутів /Л.І.Мацько, М.Я.Плющ.- К.: РНМК МО УРСР,1979. - 21 с.
45. Вступ до мовознавства: Програма для педінститутів / Л.І.Мацько, М.Я.Плющ.- К.: РУМК МО УРСР, 1984.- 16 с.
46. Методика лінгвістичного аналізу тексту /Л.І.Ковалик, Л.І.Мацько, М.Я.Плющ.- К.: Вища школа, 1984.- 120 с.
47. Тексти для лінгвістичного аналізу: Навч. посібник.- К.: КДП, 1984. - 21 с.
48. Лінгвістичний аналіз тексту: Програма для філ. фак. педінститутів /Л.І.Мацько, М.Я.Плющ.- К.: РНМК МО УРСР,1985.- 18 с.
49. Лінгвістичний аналіз тексту: Навч. посібник для філ. фак. педінститутів /Л.І.Мацько, М.Я.Плющ.-К.:РНМК МО УРСР,1985.- 35 с.
50. Словотворення та вивчення його в школі: Посібник для учителів. -2-е вид.,перероб.- К.: Рад. школа,1985.-127 с.
51. Робота над текстом у початкових класах: Посібник для вчителів /М.Я.Плющ, Н.Я.Грипас.- К.:Рад. школа,1986.- 168 с.
52. Вивчення морфології в 5-6 класах: Посібник для вчителів.- К.:Рад. школа, 1988.- 167 с.
53. Виховання і розвиток молодшого школяра у навчальному процесі: Методичні рекомендації для студ. факультету підготовки вчителів початкових класів /В.Г.Кузь, М.Я.Плющ, А.Й.Капська та ін. – Кам’янець-Подільський, 1988. – 50 с.
54. Українська мова: Довідник /М.Я.Плющ, Н.Я.Грипас. – К.: Рад. школа, 1990. – 254 с.
55. Сучасна українська літературна мова: Програми педагогічних інститутів.- К.: ІСДО, 1993.- 20 с.
56. Сучасна українська літературна мова: Збірник вправ: Навч. посібник для студ. вузів, які вивчають дисципліну „Сучасна укр. літ. мова” /М.Я.Плющ, О.І.Леута, Н.П.Гальона - К.: Вища школа, 1995.- 284 с.
57. Словник-довідник уживання прийменникових конструкцій у російській і українській мові /В.О.Михайлюк, М.Я.Плющ; Миколаїв. держ. аграр. академія. – Миколаїв, 1999. – 52 с.
58. Українська мова: Довідник /М.Я.Плющ, Н.Я.Грипас.- 2-ге вид. – К.: Освіта, 2002. – 255 с.
59. Українська мова. Дидактичний матеріал з морфології: Посібник для вчителя /Н.Я.Грипас, М.Я.Плющ. – К.: Ленвіт, 2003. – 184 с.

60. Сучасна українська літературна мова: Збірник вправ: Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів /М.Я.Плющ, О.І.Леута, Н.П.Гальона.- К.: Вища школа, 2003.- 287 с.
61. Граматика української мови в таблицях М.Я.Плющ, Н.Я.Грипас. – К.: Вища школа, 2004. – 167 с.

Статті

62. Основний словниковий фонд і словниковий склад сучасної української літературної мови // Наукові записки Київського педінституту. – Т. 20. – 1956. – С. 3 – 19.
63. Про знання випускників середньої школи з літератури /М.Плющ, В.Савенко // Радянська освіта. – 1957. – 21 вересня.
64. Словотвір у сучасній українській мові. Морфологічні типи словотвору // Наукові записки Київського педінституту. – Т. 24. – 1957. – С. 29 – 68.
65. Суфіксально-префіксальний спосіб словотвору в сучасній українській літературній мові // Звітно-наукова конференція кафедр КДПІ ім. О.М.Горького: Тези доп. – К., 1959. – С.44-45.
66. Модальні слова в сучасній українській літературній мові // Звітно-наукова конференція кафедр Київського пед. ін-ту: Тези доп. – К., 1960. – С.49-50.
67. Вивчення явищ словотвору на уроках української мови в школі // Наукові записки Полтавського педінституту. – Т. 12. – Вип. 2. – 1961. – С. 31 – 38.
68. Деякі особливості іменного словотвору. / Скороч. виступ на Мовознавчій нараді Наук. сесії Акад. наук УРСР. Грудень 1959 р. // Наукові записки Інституту мовознавства АН УРСР. – Т.16. – 1961. – С.95-96.
69. Іменники з суфіксами здрібнілості в “Кобзарі” Т.Г.Шевченка // Звітно-наукова конференція кафедр Київського пед. ін-ту: Тези доп. – К., 1961. – С.49-50.
70. Вивчення словотвору прикметника в 5 класі восьмирічної школи // Укр. мова в школі. – 1962. - № 3. – С. 36 – 41.
71. Суфікси здрібнілості і пестливості в “Народних оповіданнях” Марка Вовчка // Звітно-наук. конф. КДПІ ім.О.М. Горького: Тези доп. – К., 1962. – С.62-63.
72. Суфікси емоціональної оцінки в байках Л.Глібова // Звітно-наукова конференція за 1962 р. Тези доп. – К.: КДПІ, 1963. – С.63-65.
73. Використання засобів суфіксації в експресивно-стилістичному плані гумору та іронії в “Енеїді” І.П.Котляревського // Звітно-наукова конференція КДПІ ім. О.М.Горького: Тези доп. – К.: КДПІ, 1964. – С.165-166.
74. Вироблення навичок інтонаційного членування речення в студентів-філологів // Республіканська наукова конференція, присвячена вивченню закономірностей розвитку усної форми української літературної мови: Тези доп. – Полтава, 1965. – С.96-97.

75. Морфемний і словотвірний аналіз на уроках морфології // Наукові записки Київського педінституту. – Т. 33. Мовознавча серія, 1965. – С. 7 – 15.
76. Словотворчі моделі складних слів у сучасній українській літературній мові // Звітно-наукова конференція за 1964 р. : Тези доп. – К.: КДПІ, 1965. – Гуманітарні науки. – С. 66-67.
77. Блик О.П., Плющ М.Я., Пушанко Т.П. (Рец. на кн.: Сучасна українська мова.-К.: Рад. шк., 1964.) // Укр. мова і літ. в школі.-1965.-№6.- С.84-86.
78. Адвербіалізація іменникових форм орудного відмінка // Звітно-наукова конференція: Тези доп. Гуманітарні науки. – К.: КДПІ, 1967. – С.122-123.
79. Питання морфологічно-синтаксичного словотворення на сучасному етапі розвитку мовознавства // Підсумки і проблеми наукового вивчення української мови в повоєнний період: Тези доп. респ. наук. конф. – К.: Рад. школа, 1967. – С.86-87.
80. Про моделі сполучуваності присудка з однорідними підметами в усному побутовому мовленні /Л.І.Недбайло, М.Я.Плющ //Республіканська наукова конференція, присвячена вивченню українського усного літературного побутового мовлення: Тези доп. –К.: Рад. школа, 1968.- С.75-77.
81. Семантико-синтаксичні значення відмінків в українській мові // Синтаксична будова української мови.- К.: Наук. думка, 1968.-С. 103-108.
82. Мовні засоби емоційно-оцінної характеристики в “Енеїді” І.Котляревського // Ювілейна наукова конференція, присвячена 200-річчю від народження І.Котляревського: Тези доп. і повідомлень.– Х.: Вид-во Харк. ун-ту, 1969. – С. 59 – 62
83. (Рец. на кн.: Питання мовної культури. – К.: Наук. думка, 1967-1969. – Вип. 1.) // Мовознавство.- 1969. - № 4. С. 89 – 91.
84. Значення відмінкових форм іменника // Укр. мова і літ. в школі. – 1970. - № 8. – С. 23 – 29.
85. Структура предикативних сполук з однорідними підметами в усному побутовому мовленні / М.Я.Плющ, Л.І.Недбайло // Усне побутове літературне мовлення. – К.: Наукова думка, 1970. – С. 120-124.
86. Форма орудного відмінка в словосполученнях типу “ходором ходити” // Питання мовної культури /Інститут мовознавства Академії наук УРСР. – К., 1970. -Вип. 4. – С. 48 – 52.
87. Фразеологічні сполуки з орудним способом дії // Питання фразеології східнослов’янських мов. – К.: Наукова думка, 1972. – С. 56 – 57.
88. Художній прийом антитези в поезії Лесі Українки // Леся Українка. Публікації. Статті. Дослідження: Матеріали ювілейної наук. конф. – К.: Наук. думка, 1973. – С. 178 – 184.
89. Активні конструкції з орудним суб’єктом в усному літературному мовленні // Матеріали доповідей міжвузівської наукової конференції з питань

- східнослов'янського іменного словотвору. – К.: Наук. думка, 1974. – С. 77 – 79.
90. Зауваження до тлумачення багатозначних слів у “Словнику української мови” // Інформаційні матеріали наукової Ради з проблем „Закономірності розвитку національних мов у зв’язку з розвитком соціалістичних націй”. – К.: Наук. думка, 1974. – Вип. 16. - С.77-79.
91. Тенденції розвитку словотворчих типів і віддієслівних іменників з узагальненням дії в українській мові // Тезиси докладов и сообщений межвузовской научной конференции по вопросам восточнославянского именного словообразования. – К.: Наук. думка, 1974. – С.39-40.
92. Читаючи сторінки прози // Дукля /Вид-во КСУТ ЧССР, 1974.- № 2. – С. 69 – 73.
93. Організація самостійної роботи студентів з курсу “Вступ до мовознавства” // Проблеми удосконалення навчального процесу в педагогічному вузі. – К., 1975. – С.208-209.
94. Орудний об’єкта в активних і пасивних конструкціях // Синтаксис словосполучення і простого речення (синтаксичні категорії і зв’язки). – К.: Наук. думка, 1975.-С.109-115.
95. Орудний об’єкта як засіб детермінації дієслова // Мовознавство. – 1975. - № 4. – С. 61 – 69.
96. Проблема вивчення функції відмінків в умовах українсько-російської двомовності // Всесоюзная научная конференция по проблемам обучения русскому языку в условиях близкородственного билингвизма: Материалы к конф. – Минск, 1975. – С.401-402.
97. Про деякі тенденції в освоєнні літературною мовою наукового і професійно-технічного слововживання // Науково-технічний прогрес і мова: Тез. докл. респ. науч. конф. – Житомир, 1976. – С.120-121.
98. Орудний порівняльний в українській мові // Укр. мова і літ. в школі. – 1977. - № 4. – С. 29 – 36.
99. Орудний сукупності в українській мові // Українське мовознавство.-1977. - № 5. – С. 24 – 29.
100. Про деякі аспекти вивчення відмінків // Мовознавство. – 1977. - № 3. – С. 35 – 40.
101. Відмінкова словоформа в поліпредикативній структурі речення // Мовознавство. – 1979. - № 1. – С. 13 – 19.
102. Темпоральна функція словоформ орудного в поліпредикативній конструкції // Питання граматичної будови української мови. – К.: КДП, 1979. – С. 65 – 74.
103. Ад’єктивні словосполучення з залежною словоформою орудного відмінка // Українське мовознавство. – 1981. - № 9. – С. 76 – 81.
104. Експресивне-оцінне значення повтору // Культура слова. – К.: Наук. думка, 1981. – Вип. 20. - С. 43 – 46.

105. Зоолексеми як семантико-асоціативна основа українських загадок (у порівнянні з російськими) // Лексика української мови в зв'язках із спорідненими слов'янськими і неслов'янськими мовами: Тези доп. – Ужгород, 1982. – С.207-208.
106. Чуття єдиної родини: Мовна образність вірша П. Тичини // Укр. мова і літ. в школі. – 1982. - № 5. – С. 3 – 7.
107. Дієприслівник і дієприслівникова конструкція в структурі речення // Лексична і граматична деривація в українській мові. – К.: КДПІ, 1983. – С. 90 – 97.
108. Сила революційного слова І.Франка: Лінгвістичний аналіз вірша „Вічний революціонер” //Іван Франко і питання мовознавства. - Львів: Вища школа, 1983. - С. 26-32.
109. Функціональна співвідносність називного і кличного відмінків за значенням особи // Мовознавство. – 1983. - № 6. – С. 36 – 42.
110. Синтаксична організація дієприслівникової конструкції в сучасній українській мові / М.Я.Плющ, Л.Л.Шевченко //Українське мовознавство.- Вип. 12. – 1984. – С. 70 – 76.
111. Зодчий рідного слова: М.А.Жовтобрюху – 80 / Плющ М., Мисюра Ф. //За педагогічні кадри (КДПІ). - 1985. - 23 груд. - С.2.
112. Речення, ускладнене ад'єктивним компонентом зі значенням супутнього стану особи // Граматичні аспекти української мови: Зб. наук. праць. – К.: КДПІ, 1985. – С. 67 – 71.
113. (Рец. на кн.: Арполенко Г.П., Грищенко А.П., Німчук В.В., Русанівський В.М., Щербатюк Г.Х. Історія української мови. Синтаксис.- К.: Наук. думка, 1983.) // Укр. мова і літ. в школі. - 1985. - № 5. - С. 78-80.
114. Словесний художній образ у поетичному тексті С. Гостиняка і М. Дробняка // Дукля /Пряшев: Вид-во КСУТ ЧССР, 1986. - № 2. - С. 45-50.
115. Семінар словесників //Укр. мова і літ. в школі.-1987. - № 9. - С. 77- 78.
116. Семантична структура безособового речення з головним компонентом, вираженим функціонально-безособовим дієсловом // Семантичні і формальні аспекти морфології і синтаксису української мови: Зб. наук. праць. – К.: КДПІ, 1988. – С. 86 – 89.
117. (Рец. на кн.: Андерш Й.Ф. Типологія простих дієслівних речень у чеській мові в зіставленні з українською. - К: Наук. думка, 1987. – 190 с.) // Укр. мова і літ. в школі.-1988. - № 2. – С. 76 – 77.
118. Художній прийом повтору у мовленнєвій структурі поеми “Сон” Т. Шевченка // Шевченко і розвиток мов та літератур народів СРСР і країн соціалістичної співдружності: Респ. конф. – К., 1989. – С. 108 – 117.
119. Засоби вираження інтенсивності дії в “Енеїді” І.П. Котляревського // Творчість Івана Котляревського в контексті сучасної філології: Зб. наук. праць. – К.: Наук. думка, 1990. – С. 96 – 105.

120. Лінгвостетичний аналіз художнього тексту на уроках української мови і літератури // Естетичне виховання на уроках мови і літератури: Зб. наук. праць. – К.: КДП, 1990. – С. 12 – 19.
121. Робота над образним словом у системі підготовки учителя-словесника // Проблема самореалізації особистості в педвузі і загальноосвітній школі: Тези доп. міжвуз. конф. – К.: КДП, 1990. – С.139-140.
122. Формування у студентів-філологів навичок лінгвістичного аналізу художнього тексту // Актуальні питання вивчення у вузі курсу методики викладання мови і літератури в школі: Тези доп. і виступів респ. наук.-практ. конф. – Ніжин, 1990. – С.8-9.
123. Функціонально-семантичне зближення і повторення слів у поетичному тексті Т.Шевченка // Матеріали міжвузівської наукової конференції „Семантика мови і тексту”. – Івано-Франківськ, 1990. – 164-165.
124. Загальнокультурний і соціолінгвістичний аспекти вивчення рідної мови // Матеріали міжвузівської наукової конференції “Викладання вузівського й шкільного курсів мови та літератури в умовах національного відродження України”, 22-24 листопада 1991 р. – К.: УДПУ, 1991. – Ч.І. – С.3-4.
125. Самореалізація особистості студента на практичних заняттях з курсу „Вступ до мовознавства” //Наукові записки: Матеріали зв.-наук. конф. викладачів за 1991 рік.- К.: КДП, 1992.-С.120-121.
126. Стилiстична фігура еліпсису в поетичному тексті Ганни Чубач // Матеріали конференції “Українська мова в процесі національно-культурного відродження України”. – К.: УДПУ, 1993. – С. 84 – 86.
127. Проблема вузівської мовної освіти в Україні на сучасному етапі // Українознавство в розбудові держави: Матеріали щорічної Міжнар. наук.-практ конф. - К.: Київ. ун-т ім. Т.Г.Шевченка.-1994.-С. 17-19.
128. Референційний і дейктичний компоненти в семантико-синтаксичній структурі речення // Язык и культура: Третья междунар. конф.: Тез. докл. – К., 1994. – С.160-161.
129. Національно-культурний компонент у художньому тексті як об’єкт аналізу в курсі словесності //Формування національної самосвідомості студентів вищих навчальних закладів та учнів загальноосвітніх шкіл: Зб. наук. праць: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. - К.-Кривий Ріг, 1995.- С. 14-19.
130. Формування мотивації вивчення державної мови в Придунав’ї // Українське Придунав’я: Історія, етнографія, мова: Матеріали наук. конф. – Ізмаїл, 1995. – С. 37 – 39.
131. Категорія особи у структурі іменника // Актуальні проблеми граматики. Зб. наук. праць. – Київ-Кіровоград, 1996. – Вип. 1.-С.41 – 45.
132. Граматична природа категорії особи в іменах і дієслові // Актуальні проблеми граматики: Зб. наук. пр.– Кіровоград: КДПУ, 1997.- Вип. 2. - С. 100 – 104.

133. Займенники як засоби актуалізації граматичного значення особи // Язык и культура: 5-я Международная науч. конф. / Культурологічні компоненти мови. – К.: Collegium, 1997. – С. 123 – 126.
134. Референційні аспекти семантики займенників // Проблемні питання синтаксису: Зб. статей. – Чернівці: ЧДУ, 1997. – С. 3 – 6.
135. Референція мовлення і функції прономінативів // Міжнародна наукова конференція „Наука і освіта”: Тези доп. – К.: Нац. ун-т ім. Т.Г.Шевченка. 1997.
136. Категорія особи в структурі змісту іменника та займенника // Проблеми граматики і лексикології української мови: Зб. наук. праць. – К.: НПУ, 1998. – С. 9 – 15.
137. Вместо предисловия // Завистовская Г.Э. Категория определенности / неопределенности в современном русском языке в сопоставлении с украинским. – К.: Правда Ярославичів, 1999. – С.3-6.
138. Функції кличного відмінка в українській мові // Проблеми граматики і лексикології. – К., 1999.
139. Граматичний статус категорії числа особових та особово-вказівних займенників // Проблеми граматики і лексикології української мови. – К.: НПУ, 2001. – С. 28 – 33.
140. Граматичний зміст категорії числа іменників // Проблеми граматики і лексикології української мови. – К.: НПУ, 2002. – С. 3 – 9.
141. Кличний відмінок у парадигмі іменника // Мова у слов'янському культурному просторі. – Умань, 2002. – С. 35 – 38.
142. Політичний дискурс М.Каддафі у контексті альтернативної моделі розвитку суспільства // XXI століття: Альтернативні моделі розвитку суспільства. Третя світова теорія: Матеріали міжнар. наук. конф., 30-31 травня 2002 р., м. Київ. – К., 2002. – С. 109 – 112.
143. Семантика пасивно-якісних дієслів й утворюваних ними синтаксичних конструкцій // Питання граматики і лексикології української мови. – К.: НПУ, 2004. – С. 13 – 17.
144. Прикладковий компонент у структурі простого ускладненого речення // Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія Х. Проблеми граматики і лексикології української мови. – К., 2005. -Вип. I – С.3-8.
145. Функціональний і комунікативно-прагматичний аспекти дослідження питальних речень // Актуальні проблеми сучасної філології: Мовознавчі студії: Зб. наук. праць. - Рівне: РДГУ, 2005. - Вип. 13. - С. 22-25.

Статті в енциклопедичних словниках

146. Нормативна граMATика. – УРЕ. – 2-е вид. – К., 1982. – Т. 7. – С. 433.
147. Основа. // УРЕ. – 2-е вид. – К., 1982. – Т. 8. – С. 75.
148. Просте речення. // УРЕ. – 2-е вид. – К., 1983. – Т. 9. – С. 148.
149. Уніфікація. // УРЕ. – 2-е вид. – К., 1984. – Т. 11. – С. 490.

150. Чергування звуків // УРЕ. – 2-е вид. – К., 1985. – Т. 12. – С. 265 – 266.
151. Бевзенко С.П. Українська літературна енциклопедія у 5-ти т. – Т. 1.- К., 1988. – С. 139 – 140.
152. Елізія // Українська літературна енциклопедія: В 5-ти т. Т. 2. – К., 1990. – С.143.
153. Велика літера // Українська мова. Енциклопедія. – К.: Вид-во “Українська енциклопедія ім. М. Бажана”, 2000. – С. 62
154. Відокремлені члени речення // Українська мова. Енциклопедія. – К.: Вид-во “Українська енциклопедія ім. М. Бажана”, 2000. – С. 74 – 75.
155. Відокремлення // Українська мова. Енциклопедія. – К.: Вид-во “Українська енциклопедія ім. М. Бажана”, 2000. – С. 75 – 76.
156. Лінгвістичний аналіз тексту // Українська мова. Енциклопедія. – К.: Вид-во “Українська енциклопедія ім. М. Бажана”, 2000. – С.291 – 292.
157. Орфограма // Українська мова. Енциклопедія. – К.: Вид-во “Українська енциклопедія ім. М. Бажана”, 2000. – С. 409.
158. Пунктограма // Українська мова. Енциклопедія. – К.: Вид-во “Українська енциклопедія ім. М. Бажана”, 2000. – С. 502.
159. Розбір // Українська мова. Енциклопедія. – К.: Вид-во “Українська енциклопедія ім. М. Бажана”, 2000. – С. 519 – 520.
160. Українська мова в школі // Українська мова. Енциклопедія. – К.: Вид-во “Українська енциклопедія ім. М. Бажана”, 2000. – С. 676.
161. Біляєв О.М. // Українська мова. Енциклопедія. – К.: Вид-во “Українська енциклопедія ім. М. Бажана”, 2000. – С. 49.
162. Бурячок А.А. // Українська мова. Енциклопедія. – К.: Вид-во “Українська енциклопедія ім. М. Бажана”, 2000. – С. 57.
163. Клименко К.Ф. // Українська мова. Енциклопедія. – К.: Вид-во “Українська енциклопедія ім. М. Бажана”, 2000. – С. 236 – 237.
164. Коломієць В.Т. // Українська мова. Енциклопедія. – К.: Вид-во “Українська енциклопедія ім. М. Бажана”, 2000. – С. 241.
165. Коломієць Л.І. // Українська мова. Енциклопедія. – К.: Вид-во “Українська енциклопедія ім. М. Бажана”, 2000. – С. 241.

Редагування

166. Сучасна українська мова. Граматичний аналіз: Методичні поради для студентів-заочників педінститутів /Уклад. Ф.П.Смагленко; за ред. М.Я.Плющ).– К., 1970
167. Доленко М.Т. Вступ до мовознавства. Зб. вправ і завдань: Навч. посібник для студ. філол. спец. ін-тів /За ред. М.Я.Плющ. – К.: Вища школа, 1975. – 125 с.
168. Бевзенко С.П. Будова слова і словотвір: Методичні матеріали до курсу “Сучасна українська мова” /Відп. ред. М.Я.Плющ. – К., 1987 – С.69.

169. Естетичне виховання на уроках мови і літератури: Зб. наук. пр. /Відп. ред. М.Я.Плющ. - К.: КДПІ, 1990.- 99 с.
170. Матеріали міжвузівської конференції «Викладання вузівського й шкільного курсів мови та літератури в умовах національного відродження України», 22-24 листоп.1991 р.-К.: КДПІ, 1992.- Ч.1.- 94 с.
171. Сучасна українська літературна мова: Підручник для студ. філол. спец. вузов /За ред. М.Я.Плющ. -3-є вид., перероб. і допов. - К.: Вища школа,1994. - 427 с.
172. Завистовская Г.Э. Категория определенности/неопределенности в современном русском языке в сопоставлении с украинским /Под ред. М.Я.Плющ. - К.: Правда Ярославичів,1999. - 139 с.
173. Горбатенко В. Стратегія модернізації суспільства: Україна і світ на зламі тисячоліть /Літ. ред. М.Я.Плющ.- К.: Академія, 1999. - 240 с.
174. Рідна мова: Підручник для 8 класу гімназій, ліцеїв та шкіл з поглибленим вивченням української мови / В.І.Тихоша, С.О.Караман; Відп. ред. М.Я.Плющ. – К.: Освіта,2000.- 350 с.
175. Проблеми граматики і лексикології української мови: Зб. наук. пр. /Редкол.: М.Я.Плющ (відп. ред.) та ін. – К.: НПУ,2001.- 259 с.
176. Сучасна українська літературна мова: Підручник для студ. філол. спец. вузов /За ред. М.Я.Плющ.- 2-ге вид., перероб. і допов.- К.:Вища школа, 2001.- 430 с.
177. Сучасна українська літературна мова: Підручник для студ. філол. спец. вищих навч. закладів /За ред. М.Я.Плющ.-3-тє вид.,стереотип. - К.:Вища школа, 2003. - 430 с.
178. Сучасна українська літературна мова: Підручник для студ. філол. спец. вищих навч. закладів /За ред. М.Я.Плющ.- 4-те вид., стереотип.- К.:Вища школа, 2004.- 430 с.
179. Україна – країни Сходу: Від діалогу педагогічних систем до діалогу культур та цивілізацій: Матеріали наук.-практ. конф., 11-13 травня 2000 р. /Відп. ред. М.Я.Плющ, Г.П.Балабанова.- К.:Фенікс, 2001.-142 с.
180. Рідна мова: Підручник для 8 класу гімназій, ліцеїв та шкіл з поглибленим вивченням української мови / В.І.Тихоша, С.О.Караман; Відп. ред. М.Я.Плющ. – К.: Освіта, 2004. – 239 с.
181. Сучасна українська літературна мова: Підручник для студ. філол. спец. вищих навч. закладів /За ред. М.Я.Плющ.- 4-те вид., стереотип.- К.:Вища школа, 2004.- 430 с.
182. Сучасна українська літературна мова: Підручник для студ. філол. спец. вищих навч. закладів /За ред. М.Я.Плющ.-5-те вид., стереотип. - К.:Вища школа, 2005.- 430 с.

Наукова школа М.Я.Плющ

Доктори наук

183. Онкович Г.В. Теоретичні основи використання засобів масової інформації у навчанні української мови студентів-нефілологів (13.00.02 методика викладання української мови) (1995).

Кандидати наук

184. Капська А.Й. Семантико-словотвірна структура назв квітів в українській мові (1970 р.).
185. Погиба Л.Г. Формальна і семантична структура дієслів неповної парадигми особи і числа в сучасній українській літературній мові (1983 р.).
186. Ачилова В.П. Семантико-синтаксична організація наукового тексту (на матеріалі поліпредикативних конструкцій з об'єктними, суб'єктними і модифікованими відношеннями) (1988 р.).
187. Карпалюк В.С. Семантико-синтаксична структура конструкцій із предикатними актантами в українській мові (1988 р.).
188. Ожоган В.М. Словотвірна і семантична структура відносних прикметників на –ський староукраїнської мови XIV-XVII ст. (1989 р.).
189. Гальона Н.П. Семантико-синтаксична структура речень гіпотетичної модальності в сучасній українській мові (1990 р.).
190. Гребницький Г.М. Лінгво-методичні основи вивчення фразеології української мови в школі (1992 р.).
191. Караман С.О. Лінгводидактичні основи поглибленого вивчення української мови у загальноосвітній школі (1992 р.).
192. Завистовська Г.Е. Категорія означеності / неозначеності в сучасній російській мові у зіставленні з українською (1994 р.).
193. Караман О.В. Формування в учнів орфографічних умінь і навичок у процесі вивчення фонетики (1994 р.).
194. Шехтер В.Г. Категорія означеності / неозначеності в сучасній українській мові (1996 р.).
195. Городецька В.А. Структура односкладного речення української мови (у порівнянні з російською) (1997 р.).
196. Дзюбак Н.М. Структурно-комунікативні ознаки неповноти речення (1999).
197. Михайлюк В.О. Формування культури ділового мовлення у студентів аграрного вузу (на матеріалі спеціальностей “Облік і аудит” та “Менеджмент організацій”) (1999 р.).
198. Мединська Н.М. Структура семантичного поля дієслів багатократної дистрибутивної і розподільної дії (2000 р.).

199. Ясакова Н.Ю. Граматична семантика аналітичних сполучників підрядності у структурі складного речення (2000 р.).
200. Комарова З.І. Формально-синтаксичні і семантико-функціональні параметри дієприслівникових зворотів у структурі речення (2003 р.).
201. Попенко О.М. Функціонально-семантична категорія інтенсивності дії (2005 р.).
202. Жук Т.В. Лексичний та синтаксичний повтор в українській народній творчості (на матеріалі українських народних казок) (2005 р.).

М.Я.Плющ - опонент на захисті докторських дисертацій:

203. Іванченко Р.Г. Лінгвістика тексту і принципи оптимізації мовлення (1989 р.).
204. Загнітко А.П. Система і структура морфологічних категорій сучасної української мови (проблеми теорії) (1992 р.).
205. Грещук В.В. Типологія відприкметникового словотвору в сучасній українській мові (1993 р.).
206. Олійник О.Б. Лексико-семантичне поле дієслів соціальних відношень у сучасній російській мові (1993 р.).
207. Штець М. Українська мова в Словаччині (1996 р.).
208. Плиско К.М. Лінгводидактичні основи організації навчання української мови в загальноосвітній школі (1996 р.).
209. Шеремет М.К. Психолого-педагогічні основи підготовки слабочуючих дітей до навчання в школі (13.00.03 – спеціальна педагогіка, 1997 р.).
210. Голянич М.І. Внутрішня форма слова в художньому тесті (1998 р.).
211. Хорошковська О.Н. Лінгводидактична система навчання української мови у школах з російською мовою викладання (2000 р.).
212. Лучик А.А. Еквіваленти слова в українській і російській мовах (2001 р.).
213. Гавриш Н.В. Розвиток мовленнєвотворчої діяльності в дошкільному дитинстві (2002).
214. Мірченко М.В. Синтаксичні категорії речення (2002 р.).
215. Олексенко В.П. Словотвірні категорії іменника (2002 р.).
216. Шинкарук В.Д. Модус і диктум у структурі речення (2003 р.).
217. Степаненко М.І. Семантична і формально-граматична структура речень із просторовими поширювачами (2004 р.).

М.Я.Плющ - опонент на захисті кандидатських дисертацій:

218. Тростогон М.А. Семантико-стилістичні категорії лексики іншомовного походження в творах І.Франка (1965 р.).
219. Винник В.О. Назви одиниць виміру і ваги в українській мові (1966 р.).
220. Кочерган М.П. Лексика часових понять (1967).

221. Сікорська З.С. Суфіксальне словотворення іменників в українських говірках південно-східного мовного суміжжя (міжріччя Айдару і Калитви) (1972 р.).
222. Петровська О.Т. Збірні іменники в сучасній українській мові (1973).
223. Уздиган І.М. Відад'активні прислівники в українській мові ХУІ-ХУІІ століть (словотвірна структура) (1975).
224. Грещук В.В. Словотвірна і лексико-семантична структури українських деад'єктивів на -ість, -ота, -ина, -изна (1978 р.).
225. Скляренко В.Г. Утворення з іменними префіксами в українській мові (1987).
226. Фридрак В.Б. Принципи лексикографічної інтерпретації іменних композитів сучасної української мови (1987 р.).
227. Скаб М.С. Семантико-граматична структура українського вокативу (1988 р.).
228. Болюх О.В. Семантико-синтаксична структура безособового речення (1992 р.).
229. Юсікова О.В. Семантико-синтаксична структура субстантивних вторинних словосполучень (1994 р.).
230. Наєнко Г.М. Наукова лексика у творах Кирила Транквіліона-Ставровецького (1994 р.).
231. Піонтковська Г.С. Шляхи підвищення ефективності навчання правопису учнів молодших класів допоміжної школи (1994).
232. Захарчин В.В. Українська мовознавча термінологія кінця ХІХ – початку ХХ століття (1995 р.).
233. Кузьмич О.О. Складні конструкції з послідовною підрядністю в сучасній українській мові (1995 р.).
234. Бевз Т.О. Семантичні інновації, структурні моделі та функції педагогічної лексики (1996 р.).
235. Шелехова Г.Т. Система роботи з розвитку зв'язного мовлення на уроках рідної мови в середній школі (1996 р.).
236. Білих О.П. Іменниковий словотвір української літературної мови кінця ХVІІІ – середини ХІХ ст. (на матеріалі мови творів І.П.Котляревського, Г.Ф.Квітки-Основ'яненка, Є.П.Гребінки й Т.Г.Шевченка) (1997 р.).
237. Топіха В.А. Множинність словотвірної мотивації дієслів у сучасній українській мові (1998 р.).
238. Смоленська О.Є. Лінгводидактичні основи національно-мовного виховання особистості засобами українського фольклору (1999 р.).
239. Шульжук Н.В. Структура складного речення у діалогічному мовленні (1999 р.).
240. Межов О.Г. Суб'єктні синтаксеми у структурі простого речення (1999 р.).
241. Куцак Г.М. Основні вияви словотвірної омонімії (2000 р.).

242. Джура А.С. Синтаксична транспозиція відмінкових форм (на матеріалі іменникових форм родового відмінка) (2000 р.).
243. Готра Н.В. Формування пізнавальної активності учнів на уроках української мови в 6 класі (на матеріалі вивчення іменних частин мови) (2000 р.).
244. Юрійчук Н.Д. Система роботи над діловим мовленням на уроках української мови у 5-7 класах (2001 р.).
245. Личук М.І. Ступені фразеологізації речень (2001 р.).
246. Цимбал Н.А. Формування української термінології органічної хімії в 90-ті роки ХХ ст (2001 р.).
247. Митяй З.О. Структура функціонально-семантичного поля неповноти ознаки (2001 р.).
248. Навальна М.І. Дієслівна лексика соціально-економічної сфери (на матеріалі засобів масової інформації кінця ХХ ст.) (2002 р.).
249. Козак Л.В. Українська електротехнічна термінологія (словотвірний аспект) (2002 р.).
250. Козицька О.А. Контаміновані складнопідрядні багатокomпонентні речення в сучасній українській мові (2003 р.).
251. Колібаба Л.М. Дивергентні відношення у сфері віддієслівного іменникового словотвору (2004)
252. Сидоренко Л.М. Суфіксальні деривати в професійній термінології (нормативний аспект) (2004 р.).
253. Навчук Г.В. Формально-синтаксичні та функціонально-семантичні особливості окличних речень у сучасній українській мові (2004 р.).
254. Торчинська Т.А. Розвиток навчально-пізнавальної активності молодших школярів на уроках рідної мови засобом ономастичного матеріалу (2005 р.).
255. Шинкаренко О.В. Явища лексичної інтерпретації в українському мовленні молоді Кіровоградщини (2005 р.)

Публікації про Плющ М.Я.

256. Українська мова. Енциклопедія. – К.: Вид-во „Українська енциклопедія ім. М. Бажана”, 2000. – С. 456.
257. Жінки України. Бібліографічний енциклопедичний словник. – К.: Фенікс, 2001. – С. 353.
258. Жінки-вчені Києва. – К., 2003. – С. 78 – 79.
259. Блінова О., Пясківська О. Не піддавайсь житейській суєті... (Інтерв'ю М.Я.Плющ) //Сьоме небо (Газета факультету української філології).- 2004.-№7.-С.2.
260. Наукова школа докт. філол. наук, засл. працівник народної освіти України, проф. Плющ Марії Яківни //Наукові школи НПУ ім.. М.П.Драгоманова.-К.:НПУ, Четверта хвиля, 2005.-С.215-228.

261. Плющ Марія Яківна //Професори НПУ ім.. М.П.Драгоманова. 1997-2005. Біографічний довідник.- К.:НПУ,2005.-С.163-1

Нагороди:

- 1970 р. – медаль “За трудову доблесть”.
- 1971р. –“Відмінник народної освіти” (Міністерство освіти УРСР).
- 1982 р. – “Отличник просвещения СССР”.
- 1990 р. – медаль імені А.С.Макаренка.
- 1995 р. – почесне звання “Заслужений працівник народної освіти України”.
- 1995 р. – нагороджена медалями „50 лет Победы в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг.”(Росія), „50 років визволення України”.
- 2001 рр. – “Медаль честі”, присуджена Міжнародним Бібліографічним центром (Кембридж) у номінації “Жінка світу в галузі філологічних наук 2000-2001 рр.”
- 2002 р.- нагороджена за підручник „Сучасна українська літературна мова” у співавторстві з А.П.Грищенком і Л.І.Мацько та іншими дипломом II ступеня в номінації „За кращий підручник, навчальний посібник”.
- 2005 р. – медаль “За наукові досягнення” (Міністерство освіти і науки України).
- 2005 р. – медаль “60 лет Победы в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг.”

Іменний покажчик

Андерш Й.Ф.	117	Галенко І.Г.	3
Арполенко Г.П.	113	Гальона Н.П.	56, 60, 189
Ачилова В.П.	186	Голянич М.І.	210
Балабанова Г.П.	179	Горбатенко В.	173
Бевз Т.О.	234	Городецька В.А.	195
Бевзенко С.П.	8, 13, 14, 16, 19, 20,
(151), 168	Готра Н.В.	243
Білих О.П.	236	Гребницький Г.М.	190
Біляєв О.М.	161	Грещук В.В.	205 , 224
Блик О.П.	34, 35, 77	Грипас Н.Я.	8, 9, 10, 11, 13, 14,
16,
19, 20, 40, 51, 54, 58, 59, 61
Блінова О.	259	Грищенко А.П.	1,7, 12, 15, 113
Болюх О. В.	228	Джура А.С.	242
Бурячок А.А.	5, (162)	Дзюбак Н.М.	196
Винник В.О.	219	Доленко М.Т.	167
Вихованець І.Р.	1	Дудик П.С.	36, 38, 42
Гавриш Н.В.	213		

Єрмоленко С.Я. 1
Жовтобрюх М.А. 1, 3, (111)
Жук Т.В. 202
Завистовская Г.Э. 137, 172, 192
Загнітко А.П. 204
Захарчин В.В. 232
Іванченко Р.Г. 203
Капська А.Й. 53, 184
Караман О.В. 17, 193
Караман С.О. 17, 18, 174, 180, 191
Кармалюк В.С. 187
Клименко К.Ф. (163)
Ковалик І.І. 46
Козак Л.В. 249
Козачук Г.О. 8
Козацька О.А. 250
Колібаба Л.М. 251
Коломієць В.Т. (164)
Коломієць Л.І. (165)
Комарова З.І. 200
Кононенко В.І. 2
Кочерган М.П. 220
Кузь В.Г. 53
Кузьмич О.О. 233
Куцак Г.М. 241
Леута С.І. 8, 56, 60
Личук М.І. 245
Лобода В.В. 6, 8
Лучик А.А. 212
Марченко Л.М. 6
Мацько (Недбайло) Л.І. 7, 12, 15,
44, 46, 48, 49, 80, 85
Мединська Н.М. 198
Медушевський А.П. 6, 39, 41
Межов О.Г. 240
Митяй З.О. 247
Михайлюк В.О. 57, 197
Мірченко М.В. 214
Навальна М.І. 248
Навчу Г.В. 253
Наєнко Г.М. 230
Німчук В.В. 113
Ожоган В.М. 188
Олексенко В.П. 215
Олійник О.Б. 206
Онкович Г.В. 183
Петровська О.Т. 222
Піонтковська Г.С. 231
Плисько К.М. 208
Погиба Л.Г. 185
Попенко О.М. 201
Потелло Н.Я. 9, 10, 11
Пушанко Т.П. 77
Пясківська О.
Русанівський В.М. 113
Савченко В. 63
Сидоренко Л.М. 252
Сікорська З.С. 221
Скаб М.С. 227
Скляренко В.Г. 225
Смагленко Ф.П. 166
Смоленська О.Є. 238
Станішевський Ю.О. 5
Степаненко М.І. 217
Сугоняко М.С. 26
Тихоша В.І. 17, 18, 174, 180
Топіка В.А. 237
Торчинська Т.А. 254
Тоцька Н.І. 7, 12, 15
Тростогон М.А. 218
Уздиган І.М. 7, 12, 15, 223
Фридрак В.Б. 225
Хорошковська О.Н. 211
Хропко П.П. 5
Цимбал Н.А. 246
Шевченко Л.Л. 110
Шелехова Г.Т. 235
Шеремет М.К. 209
Шехтер В.Г. 194
Шинкаренко О.В. 255
Шинкарук В.Д. 216
Штець М. 207
Шульжук Н.В. 239
Щерба тук Г.Х. 113
Юрійчук Н.Д. 244
Юсікова О.В. 229

Зміст

Козачук Г.О. Марія Яківна Плющ: Нарис життя і науково педагогічної діяльності.....	4
Основні дати життя та діяльності професора Марії Яківни Плющ.....	10
Друковані праці професора М.Я.Плющ	
Монографії.....	12
Підручники.....	12
Дисертації.....	13
Навчальні посібники, програми.....	14
Статті.....	16
Статті в енциклопедичних словниках.....	21
Редагування.....	22
Наукова школа М.Я.Плющ	
Доктори наук.....	24
Кандидати наук.....	24
М.Я.Плющ-опонент на захисті докторських дисертацій.....	25
М.Я.Плющ-опонент на захисті кандидатських дисертацій.....	25
Публікації про Плющ М.Я.....	27